

CC Türkiye Şube Toplantısı

30 Eylül 2020 12:30 - Çevrimiçi toplantı

Sunum dosyası (*Sunum yapılmadı*)

[Toplantı kaydı](#)

Katılanlar

1. Orçun Madran, CC Türkiye
2. Ilkay Holt, CC Türkiye
3. Ali Seyhun Saral, Max Planck Institute for Research on Collective Goods
4. Nurdan Atalan Çayirezmez, British Institute at Ankara (BIAA)
5. Oktay Bulut, Muğla Üniversitesi
6. Zafer Batık, Wikimedia Kullanıcı Grubu Türkiye
7. İptek Altun, Hacettepe Üniversitesi
8. Eylül Doğruel, Bağımsız sanatçı
9. Başak Tosun, Wikimedia Kullanıcı Grubu Türkiye
10. Burcu Bulut, İstanbul Teknik Üniversitesi
11. Serihan Güner, Kültür ve Turizm Bakanlığı
12. Özgür Onal, Bağımsız danışman. Kültürler arası diyalog, açık kaynak, disiplinler arası
13. Emine Yıldırım, IP ve teknoloji hukukçusu, Sant'Anna School of Advanced Studies

Notlar

1. CC Global Ağından haberler
 - 1.1. [Creative Commons Global Zirvesi](#) - yıllık toplantı bu yıl ücretsiz ve online olarak gerçekleşecek. 19-23 Ekim tarihlerinde yapılacak toplantıda kapsamında çok çeşitli aktiviteler var. Kütüphane, arşiv ve müzelerle (KAM) doğrudan ilgili [Hack4openglam](#) adıyla 4 günlük Hackathon'da bu etkinliklerden biri. Bağlantılı linklerden erişerek zirveye katılım detaylarına bakmanızı öneririz.
 - 1.2. KAM dünyasında güzel gelişmeler oluyor. Eylül ayı içinde Birleşik Krallık Miras Fonu açık erişim politikasında bir değişiklik yaptı. Fonladıkları proje çıktılarının daha önce CC BY-NC ile lisanslaması zorunlu iken, artık sadece BY atıf lisans zorunluluğu getirdiler. Bu politika kapsamında, dijitalleştirilen kamu malı eserlerin ve metadalarının [CC BY yerine CC0](#) ile lisanslanması da zorunlu. UK Miras Fonu, kültürel miras sektöründe önemli fon sağlayıcı kuruluşlardan biri ve bu gelişme KAM dünyasında ses getiren, olumlu bir gelişme oldu.
 - 1.3. Haziran'da yaptığımız son toplantıdan bu yana, CC [yeni CEO](#)'su, Catherine Stihler göreve başladı. Open Knowledge Foundation eski CEO'su olan Catherine, ayrıca Avrupa Parlamentosu'nda uzun yıllar dijital politika geliştirme konusunda çalıştı. Verdiğimiz bağlantıdan konuyla ilgili ilk duyuruya göz atabilirsiniz.

- 1.4. [Creative Commons'ın artık Medium](#) hesabı var. Global ağ üyelerinin her dilde yazı yayınlayacağı kanalı takip edebilir, burada yer almasını istediğiniz konular için bizimle bağlantıya geçebilirsiniz.
- 1.5. Açık COVID Bildirgesi ile ilgili Mayıs ayında bir blog yazısı ile bilgilendirme yapmıştık. Patent, tasarım modelleme gibi sınai haklara konu olan ürünlerin COVID süresince paylaşımı ve yeniden kullanım için telifsiz olarak erişime açılması için Açık COVID lisansları (OCL) oluşturuldu. Aşının bulunuşunun hızlandırması, medikal cihazların hızlı ve daha ucuza mal edilmesi gibi amaçlara hizmet eden bu girişim, DSÖ'nün salgının bitiş tarihi olarak belirleyeceği tarihe kadar, bu tür patent ve modellere süreli erişimi teşvik ediyor. Bugüne dek çok sayıda büyük ilaç ve teknoloji şirketi bildirgeyi benimsedi ve OCL lisanslarını kullanmaya başladı. Bu [girişimin liderliğini Creative Commons yürütecek](#).
- 1.6. [CC Search](#) içeriği büyümeye devam ediyor, imaj sayısı 519 milyona ulaştı. Bu arada [CC Search API](#) kullanıma açıldı. Yazılım geliştiriciler bu API'yi kullanarak kendi uygulamalarını geliştirebilirler. Bağlantıdaki linkten bilgilere erişebilirsiniz.
- 1.7. [Lisans Seç Beta](#) sürümü yayında. CC'nin bir kaç soruda istenilen koşullarda lisans belirlemeyi sağlayan aracı yenileniyor. Fonksiyonları aynı olmakla birlikte çok daha kullanışlı bir arayüz ile geliyor yeni lisans seç aracı. Deneyip, bu süreçte geri bildirimde bulunmak isterseniz direk bize veya mail listemize yazın lütfen.
2. CC Türkiye faaliyetleri
 - 2.1. Geçtiğimiz toplantıyı takiben, Türkiye Wikimedia topluluğu'ndan Zafer aracılığı ile [Yer Çizenler](#) ekibi ile online bir toplantı gerçekleştirdik. Yer Çizenler, pek çok dijital haritanın alt yapısını oluşturan Openstreet.map'in Türkiye'deki temsilcileri aynı zamanda. Çok sayıda etkinlik ve eğitim faaliyetleri gerçekleştiriyorlar. Gelecek dönemde ortak faaliyetler gerçekleştirmek istiyoruz, iletişimde kalacağız.
 - 2.2. Orçun, Kapadokya Üniversitesi için CC lisansları konusunda bir eğitim gerçekleştirdi. (28 Eylül 2020)
 - 2.3. [Açık Erişim haftası](#)'nda (19-25 Ekim 2020) eğitim malzemelerinde açık lisansların kullanımı ve açık lisanslı kaynakların keşfi konusunda eğitimcilere yönelik bir etkinlik gerçekleştireceğiz. 5 Ekim haftası duyuru yapılacak.
 - 2.4. Planlı etkinlikler arasında bir de KKTC MEB'den gelen bir eğitim talebi var. Bu da 27 Ekim 2020 tarihinde gerçekleştirilecek. Bu eğitim ve sonuçları konusunda ayrıca bilgilendirme yaparız.
3. Açık topluluktan haberler
 - 3.1. Wikimedia Türkiye topluluğu Ağustos ayında [2020 Viki Yeryüzünü Seviyor Türkiye](#) kampanyasını düzenledi. Başak ve Zafer etkinlikle ilgili bilgiler aktardılar. Bugüne dek hem Wikipedia'nın kapalı olması hem de resmi bir anıtlar listesi olmamasından dolayı #wikilovesearth #wikilovesmonuments gibi aktiviteler gerçekleştirilemiyordu. Ancak bu yıl hem sürpriz sayıda bir katılımıla Viki Yeryüzünü Seviyor yarışması gerçekleştirildi hem de #wikilovesmonument aktivitesi planlanıyor. Bağlantılı linkten yarışma detaylarına bakmanızı öneriyoruz.

- 3.2. Yeni bir dernek kuruluşu haberini paylaştık. Zafer ve Başak'ın kurucuları arasında yer aldıkları [Dijital Bilgi Derneği](#), hem Wikimedia ile bağlantılı hem de bunun da dışında dijital bilgi alanında kalan diğer alanlarda etkinlikler gerçekleştirecek.
- 3.3. Orçun, Prof. Yaşar Tonta Hocamızla birlikte gerçekleştirdiği [Akademiden Notlar](#) programına geçtiğimiz hafta Creative Commons Türkiye'de yakın çalıştığımız Gülşah Deniz Atalar'ı sosyal medya yasasını konuşmak üzere konuk etti. Dijital ortamda paylaşılan bilgi ve haberler açısından hepimiz için önemli bir konu bu. Bağlantılı linkten detaylara ulaşabilirsiniz.
4. Gelecek dönem planları ve işbirlikleri
- 4.1. CC Türkiye blogunda misafir yazılara yer vermek istiyoruz. Açık lisanslar ve bağlı alanlarında (ör. Açık bilim, açık erişim, açık ders, açık kaynak, açık kültür, özgür yazılım, kültürel miras, dijital yaratıcılık gibi) kendi isminizle yayınlanmak üzere CC bloga katkıda bulunmak isterseniz, lütfen iletişime geçin.
5. Soru-cevap-sohbet:
- Serihan hn: Creative Commons lisansları ile ilgili kamu politikaları geliştiriliyor mu? Dünyada ve Türkiye'de durum nedir?"
 - Orçun: CB bünyesinde bir Dijital Dönüşüm Ofisi - <https://cbddo.gov.tr/> kuruldu. Açık Veri Projesi - <https://cbddo.gov.tr/projeler/acik-veri> gibi sayfalara bakarak bu konuda çalışmalar olduğunu görüyoruz ancak bağlantılı olduğumuz, açık lisansların kullanıldığı bir çalışmadan haberdar değiliz.
 - İlkay: Yurt dışında CC lisanslarının açık erişimin bir şartı olduğu kurumsal, ulusal ve bölgesel politikalar var. Toplantı başında söz ettiğimiz UK Miras fonu politika örneği, Avrupa Komisyonu'nun fon sağladığı projelerde CC koşulu ve ulusal politika örnekleri mevcut. Belki bu gibi örnekleri paylaşabiliriz.
 - Nurdan hn: BIAA'da özellikle arkeoloji alanında içeriğin olduğu bir koleksiyonları var ve bir dijital arşivde bunları CC ile lisanslamak istiyorlar. Ancak kültürel miras alanında telif konusunda pek çok soru işareti var. Örneğin kazılarda sahada çekilen bir dijital fotoğrafın telifi kimde, fotoğrafçıda mı, kurumda mı, telifi yok mu gibi pek çok soru işaretinden dolayı bu eserler erişime açılmıyor. Bu konuda daha fazla bilgilendirme toplantısı yapılabilir, farkındalık artırılabilir. Bir de çalışma alanı olan arkeoloji alanında Türkçe ontolojilerin eksikliğini de vurguladı.
 - İlkay: Küçük fokus gruplara yönelik eğitimler veya bilgilendirmelerin daha yararlı, etkili olduğunu yakın zamanda yine konuştuk. Buna ağırlık verebiliriz. 2021'de KAM alanında daha aktif, etkin olmak istiyoruz.
 - Eylül hn: Kendisi de sanatçı olduğundan, fotoğrafçılar ve telif konularında deneyimleri var, konuyla sık karşılaşılıyor. Genelde kurum telif sahibi iken iş yapılan fotoğrafçı vd. Kişiler ile bir telif devir sözleşmesi yapılıyor. Belki bu tür örnek sözleşme metinleri paylaşılabilir. Örnek olaylar üzerinden bilgilendirmeler yapılabilir.
 - Zafer: Arkeolojik kazılar ve anıtlar kültürel miras kapsamında Wikimedia'nında yakından ilgilendiği, Zafer'lerin yakından izlediği bir konu. Örneğin #wikilovesmonuments için takip ettikleri bir anıt envanter listesi var.
 - Orçun: Kültürel miras alanında iyi örnekler oluşturmak önemli. Bu konuda müzelerle işbirliği yapabiliriz. En çabuk sonuç alabileceğimiz koleksiyonlar kamu malı eserlerin

olduğu koleksiyonlar ve bunlar kamu lisansı ile erişime açılabilir. BIAA koleksiyonunda bu tür eserler var ise onlarla başlanabilir.

- Başak: Müzelerle yapılan işbirliği sonucu kamu lisansı ile erişime açılmış koleksiyonları genel internet kullanıcısı kitleye ulaştırmak için Vikipedi'den yararlanılabilir, işbirliğinin üçüncü ayağı bu olabilir.
- İlkay: Nurdan hn'ın söz ettiği thesaurus, ontoloji eksikliği konusunda, disiplinler, kullanımda olan sözlük ve ontolojilerin çevirisi mümkün olur mu, araştırılabilir. Benzer biçimde tarım ve gıda alanında AGROVOC ontolojisi Türkçe dahil çok sayıda dile çevriliyor. TR çevirisi de Türkiye'de Bakanlıkta çalışan biri tarafından yapılıyor. Bu konuda hem sözlük, ontoloji tespiti hem de çeviri için gönüllü editörler grubu oluşturulabilir mi araştırılım.